

Seminar 5

§1. Subspații vectoriale

① $(M_2(\mathbb{C}), +, \cdot) / \mathbb{C}$

a) $R = \{I_2, P_1 = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, P_2 = \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix}, P_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}\}$
 reper în $M_2(\mathbb{C})$ (matrice Pauli)

b) $R_0 \xrightarrow{A} R$, $A = ?$ $R_0 = \text{reperul canonic}$.

c) Să se afle coord. lui $M = \begin{pmatrix} 1 & 2i \\ 3 & i \end{pmatrix}$ în raport cu R .

d) $P_k^2 = I_2$, $\forall k = 1, 2, 3$, $P_a P_b = i \varepsilon_{abc} P_c$, $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ a & b & c \end{pmatrix}$
 $\varepsilon(\sigma) = (-1)^{m(\sigma)}$

e) Dați exemple de subspații care verifică

$M_2(\mathbb{C}) = V_1 \oplus V_2 = W_1 \oplus W_2 \oplus W_3 = U_1 \oplus U_2 \oplus U_3 \oplus U_4$.

② $(\mathbb{R}^3, +, \cdot) / \mathbb{R}$, $S = \{(1, 2, 3), (-1, 1, 5)\}$

$S' = \{(1, 5, 11), (2, 1, -2), (3, 6, 9)\}$.

a) $\langle S \rangle = \langle S' \rangle = V'$

b) Să se descrie V' printr-un sistem de ec. liniare.

c) Să se det. V'' ai $\mathbb{R}^3 = V' \oplus V''$

③ $(\mathbb{R}^3, +, \cdot) / \mathbb{R}$, $V' = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid \begin{cases} x - y + 2z = 0 \\ 2x + y + z = 0 \end{cases}\}$

Să se descompună $x = (-1, 3, 4)$ în raport cu

$\mathbb{R}^3 = V' \oplus V''$.

§2. Aplicații liniare

$(V_i, +, \cdot) / \mathbb{K}$ sp. vect, $i = \overline{1, 2}$

- $f: V_1 \rightarrow V_2$ s.n. aplicație liniară \Leftrightarrow
 - 1) $f(x+y) = f(x) + f(y)$
 - 2) $f(ax) = a f(x), \forall x, y \in V_1, \forall a \in \mathbb{K}$
- f liniară $\Leftrightarrow f(ax+by) = a f(x) + b f(y), \forall x, y \in V_1, \forall a, b \in \mathbb{K}$.
- $\text{Ker } f = \{x \in V_1 \mid f(x) = 0_{V_2}\}$ nucleul lui f
 $\text{Im } f = \{y \in V_2 \mid \exists x \in V_1 \text{ a.c. } f(x) = y\}$ imaginea lui f

Teorema $f: V_1 \rightarrow V_2$ liniară
 $\Rightarrow \dim_{\mathbb{K}} V_1 = \dim_{\mathbb{K}} \text{Ker } f + \dim_{\mathbb{K}} \text{Im } f$.

Matricea asociată unei apl. liniare

$$R_1 = \{e_1, \dots, e_m\} \xrightarrow{A} R_2 = \{\bar{e}_1, \dots, \bar{e}_m\}$$

reper în V_1 reper în V_2

$$f(e_i) = \sum_{j=1}^m a_{ji} \bar{e}_j, \forall i = \overline{1, n}, \quad A = (a_{ji})_{\substack{j=\overline{1, m} \\ i=\overline{1, n}}} \in \mathcal{M}_{m,n}(\mathbb{K})$$

$$A = [f]_{R_1, R_2} \quad ; \quad f(x) = y \Leftrightarrow Y = AX.$$

Prop

- f inj $\Leftrightarrow \text{Ker } f = \{0_{V_1}\} \Leftrightarrow \dim_{\mathbb{K}} V_1 = \dim_{\mathbb{K}} \text{Im } f$
- f surj $\Leftrightarrow \dim_{\mathbb{K}} \text{Im } f = \dim_{\mathbb{K}} V_2 \Leftrightarrow \dim_{\mathbb{K}} V_1 = \dim_{\mathbb{K}} \text{Ker } f + \dim_{\mathbb{K}} V_2$
- f bij $\Leftrightarrow \dim V_1 = \dim V_2 = \text{rang}(A)$

① $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f(x_1, x_2) = (x_1 + x_2, -x_2)$
 $f \in \text{Aut}(\mathbb{R}^2)$.

② $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(x_1, x_2, x_3) = (x_1 + 2x_2 + x_3, 2x_1 + 5x_2 + 3x_3, -3x_1 - 7x_2 - 4x_3)$

a) f liniară

b) $\ker f = ?$. Precizați un reper în $\ker f$

c) $\text{Im } f = ?$ —//— $\text{Im } f$

d) $[f]_{R_0, R_0} = A = ?$, $R_0 = \text{reperul canonic în } \mathbb{R}^3$.

③ $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(x) = (3x_1 - 2x_2, 2x_1 - x_2, -x_1 + x_2)$

a) f liniară

b) f inj

c) $\text{Im } f = ?$

d) $[f]_{R_0, R_0'} = A = ?$ R_0, R_0' repere canonice în \mathbb{R}^2 , resp \mathbb{R}^3 .

④ $f: \mathbb{R}_3[X] \rightarrow \mathbb{R}_2[X]$, $f(P) = P'$

a) $[f]_{R_0, R_0'} = A = ?$, R_0, R_0' repere canonice în $\mathbb{R}_3[X]$, resp. $\mathbb{R}_2[X]$

b) $\dim \ker f$, $\dim \text{Im } f$.

⑤ $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(x_1, x_2, x_3) = (x_1 + 2x_2 + x_3, -x_1 - 2x_2 - x_3, x_1 + x_2 + x_3)$

a) $[f]_{R_0, R_0} = A = ?$

b) $\dim \ker f$, $\dim \text{Im } f$

c) $V' = \{ (x_1, x_2, x_3) \in \mathbb{R}^3 \mid \begin{cases} x_1 - x_2 + x_3 = 0 \\ x_1 + 2x_2 - x_3 = 0 \end{cases} \}$
 $f(V') = ?$

d) ~~$\dim (f^{-1}(1, 0, 0))$~~

⑥ $(\mathbb{R}^2, +, \cdot)_{\mathbb{R}}$, $\mathcal{R}_0 = \{e_1 = (1, 0), e_2 = (0, 1)\}$ $\xrightarrow{C} \mathcal{R}' = \{e'_1 = e_1 - e_2, e'_2 = e_1 + 2e_2\}$
 repere

$((\mathbb{R}^2)^*, +, \cdot)_{\mathbb{R}}$ sp. vect. dual

$(\mathbb{R}^2)^* = \{f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R} \mid f \text{ liniară}\}.$

$\mathcal{R}^* = \{e_1^*, e_2^*\} \xrightarrow{D} \mathcal{R}'^* = \{e_1'^*, e_2'^*\}$ repere duale în sp. dual

$e_i^*(e_j) = \delta_{ij}$, $e_i'^*(e_j') = \delta_{ij}$, $\forall i, j = \overline{1, 2}$, $\delta_{ij} = \begin{cases} 1, i=j \\ 0, i \neq j \end{cases}$

Precizați legătura dintre matricele C și D .

⑦ Fie $f \in \text{End}(V)$ ai $f^2 = 0$

Să se arate că $g = \text{id}_V + f \in \text{Aut}(V)$

⑧ $f: \mathbb{R}_1[X] \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(ax+b) = (a, b, a+b)$

Fie $\mathcal{R}_1 = \{2x-1, -x+1\}$, $\mathcal{R}' = \{(1, 1, 1), (1, 1, 0), (1, 0, 0)\}$
 repere în $\mathbb{R}_1[X]$, resp. \mathbb{R}^3

a) f liniară; ~~det expresia analitică pentru f .~~

b) $[f]_{\mathcal{R}, \mathcal{R}'} = A = ?$

c) $\text{Ker } f$, $\text{Im } f$

⑨ $g: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ liniară
 $g(v_i) = u_i, i = \overline{1, 3}$

$v_1 = (-1, 1, 1), v_2 = (1, 1, 1), v_3 = (0, 2, 1)$

$u_1 = 2v_1 + 3v_2 - v_3, u_2 = v_1 + 3v_2 + v_3, u_3 = v_3.$

a) $g = ?$

b) $[g]_{\mathcal{R}_0, \mathcal{R}_0}$

c) $\text{Ker } [g], \text{Im } (g)$

- (10) $f: \mathbb{R}_1[X] \rightarrow \mathbb{R}_2[X]$, $f(ax+b) = ax^2 + (a+2b)x + a-b$.
 Fie $\mathcal{R} = \{1, x\}$ și $\mathcal{R}' = \{x^2, x^2+x+1, x^2+x\}$. rapere în $\mathbb{R}_1[X], \text{sup } \mathbb{R}_2[X]$
 a) f liniară
 b) $[f]_{\mathcal{R}, \mathcal{R}'}$
 c) $\ker f, \text{Im } f$

- (11) $f: \mathbb{R}_2[X] \rightarrow \mathbb{R}_1[X]$ liniară
 $f(x+2) = x+1, f(-x^2+3) = 2x+3, f(2x+5) = -x+1$
 Determinați f .

- (12) $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, f(x) = (x_1+x_2+3x_3, x_1+x_2+a, x_1+x_3+a)$
 $a=?$ și f este apl. liniară.
 $a \in \mathbb{R}$

- (13) $f: \mathbb{R}_1[X] \rightarrow \mathbb{R}_1[X]$ liniară.
 Să se afle expresia analitică pentru f dacă

a) $[f]_{\mathcal{R}_0, \mathcal{R}_0} = A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$

b) $[f]_{\mathcal{R}, \mathcal{R}} = A' = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}, \mathcal{R} = \{x-1, 2x+2\}$

- (14) $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$
 $f(x) = (x_1-2x_2+3x_3, mx_1+3x_2-x_3, x_2-3x_3)$

a) $m=?$ și f inj

b) Pt $m=1$ să se afle $\text{Im } f$

c) Pt $m = -\frac{8}{3}$ să se afle $\dim \text{Im } f$

- (15) Fie apl. lin $f_m: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, [f_m]_{\mathcal{R}_0, \mathcal{R}_0} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & m \\ 2 & 3 & m \\ m & 1 & 0 \end{pmatrix}$
 $m=?$ și $f_m \in \text{Aut}(\mathbb{R}^3)$

- (16) $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ liniară, $[f]_{\mathcal{R}_0, \mathcal{R}_0'} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}^T$
 $\ker f=? \text{Im } f=?$ Precizați câte o bază în fiecare subspațiu